

Тому в медичних закладах та аптеках Вам можуть відмовити у безкоштовних ліках, посилаючись на їх відсутність.

У такому випадку потрібно:

1) звернутись у письмовій формі до завідувача аптеки чи головного лікаря із запитом на отримання публічної інформації про наявність необхідних Вам препаратів;

2) звернутись у письмовій формі із відповідним запитом до міського та обласного управління охорони здоров'я (до речі, можете скласти один лист, а в шапці-зверненні зазначити усіх адресатів: аптека, лікарня, обласне та міське управління охорони здоров'я. Потім лише роздрукуєте потрібну кількість екземплярів листа);

3) якщо ліки потрібні Вам терміново, а на відповіді ще необхідно чекати, пам'ятайте, що Вам повинні відшкодувати кошти, витрачені на придбання ліків. Тому потрібно зберегти всі чеки, щоб звернутись до міського голови чи голови обласної державної адміністрації (залежно від того, у чиєму підпорядкуванні знаходиться аптека чи лікарня) Вашого регіону про повернення коштів;

4) залежно від отриманої відповіді Ви можете одержати відшкодування власних витрат або оскаржити відмову у судовому порядку.

Зважаючи на те, що витрати, пов'язані з відпуском лікарських засобів безоплатно і на пільгових умовах, провадяться за рахунок асигнувань, що передбачаються державним та місцевими бюджетами на охорону здоров'я — безкоштовно можуть бути отримані лише ліки, зазначені у «Переліку лікарських засобів вітчизняного та іноземного виробництва, які можуть закуповувати заклади й установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів»,

затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. № 1071.

Знеболюючі, психотропні речовини відпускаються лише ті, що зазначені в Переліку.

У лікаря, що виписує рецепт, є обмеження щодо кількості таких речовин в одному рецепті.

(п. 1.22.2 указу МОЗ від 19 липня 2005 р. № 360)

Згідно із ст. 34 Закону України «Про охорону здоров'я» обов'язками лікуючого лікаря є своєчасне і кваліфіковане лікування пацієнта.

Якщо ліки, призначені пацієнту, не допомагають йому або не сприймаються його організмом — лікар зобов'язаний призначити інші медичні препарати (незважаючи на ціну).

Відмовитись призначати якісь медичні препарати лікар може лише за медичними показаннями, але не з огляду на ціну.

За загальною редакцією С.В. Вилкова

Українська фундація правової допомоги

ПРАВОВА ГРУПА "СІЧ"

Координаційний центр з надання правової допомоги

міжнародний фонд «Відродження» INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

БЕЗОПЛАТНА
ПРАВОВА
ДОПОМОГА

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ
ЛІКАМИ
ТА ЛІКАРСЬКИМИ
ЗАСОБАМИ**

ДОПОМОГА УЧАСНИКАМ АТО

Згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», ст. 5

[ ] «учасниками бойових дій є особи, які брали участь у виконанні бойових завдань по захисту Батьківщини у складі військових підрозділів, з'єднань, об'єднань всіх видів і родів військ Збройних Сил діючої армії (флоту), у партизанських загонах і підпіллі та інших формуваннях як у воєнний, так і у мирний час».

Учасниками бойових дій (ст. 6) визнаються

[ ] «військовослужбовці, які проходили службу у військових підрозділах, частинах, штабах і установах, що входили до складу діючої армії в період громадянської та Великої Вітчизняної воєн, під час інших бойових операцій по захисту Батьківщини, партизани і підпільники громадянської та Великої Вітчизняної воєн».

Таким чином, документом, що підтверджує статус учасника бойових дій, може бути як посвідчення Учасника бойових дій, так і довідка про перебування у зоні проведення антитерористичної операції.

! На підставі зазначеного Закону та постанови Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 р. № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань»

учасники бойових дій мають право на безоплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів та виробів медичного призначення за рецептами лікарів

(п. 1. ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»).

Безоплатно і на пільгових умовах відпускаються лікарські засоби, зазначені у

ПЕРЕЛІКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ІНОЗЕМНОГО ВИРОБНИЦТВА,

затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 р. № 1071

Замінювати ліки на аналог, не зазначений у переліку, не можна.

Аналог, не зазначений у Переліку, придбавається за кошти пацієнта, які державою компенсуються не будуть, оскільки особа не позбавлена можливості звернутися до іншої державної аптеки чи замовити необхідний препарат в цій аптеці.

Зважаючи на те, що жодним нормативно-правовим актом не закріплено обмежень для отримання ліків (щодо суми, періодичності тощо) на одну особу,

особа має право на отримання тієї кількості ліків та з тією частотою, якої вона потребує, але за умови наявності рецепта лікаря.

У Державному бюджеті України щорічно передбачаються кошти Міністерству охорони здоров'я на закупівлю медикаментів та обладнання, у тому числі для лікування пільгових категорій населення, до яких тепер віднесено й учасників бойових дій.

Обсяги закупівлі можна переглянути у тендерній документації МОЗ та на сайті МОЗ у розділі «Державні закупівлі».

Для того, щоб отримати безкоштовні чи пільгові ліки, необхідно:

1. мати рецепт лікаря;

2. проконтролювати, щоб на рецепті обов'язково був підпис лікаря та його особиста печатка, тільки тоді він має силу;

3. попросити лікаря вказати у рецепті міжнародні непатентовані назви ліків. Це необхідно для того, щоб Ви могли подивитись, чи є вони у Переліку лікарських засобів та щоб провізор у аптеці міг зробити заміну на аналогічний препарат, тільки іншого виробника (у випадку, якщо необхідного Вам препарату немає);

4. запитати у лікаря адресу державної аптеки, де Ви можете отримати безкоштовні ліки (до кожної лікарні прикріплена своя державна аптека).

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПОВІДОМИТИ ЛІКАРЮ, що Ви знаєте про те, що маєте право на безкоштовні ліки, посилаючись на постанову Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 р. № 1303 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань» та Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

На сьогодні єдиної бази даних про наявність і кількість препаратів у лікарнях чи аптеках немає.